

Kuka?

► Marie Sand, 45, syntynyt Pariisissa. Kuvataiteilija.
 ► Työskennellyt aiemmin 12 vuotta ympäristöjärjestö WWF:ssä, jossa hoiti rahoitukseen liittyviä asioita.
 ► Naimisissa Ranskan Suomen-suurlähettilään Serge Tomasin kanssa, ei lapsia. ► Parasta Helsingissä: "Suomen luonto ja suomalaiset. Meri ympäröi kaupunkia ja metsään pääsee nopeasti bussilla. Arvostan suomalaisia. Olette ystäväisiä, mutta arvostatte toisten omaa tilaa."

Marie pyrki siihen, ettei hänen arkensa Helsingissä ala noudattaa liian tiukkoja rutiineja. "Jos elämästä tulee systeemi, kuuvuus kääntyy. Silloin ihminen alkaa muistuttaa robottia ja työn taika katoaa."

KAIVOPUISTON TAITEILIJASIELU

JENNA KÄHÄRÄINEN KUVAT ANNI KOPONEN

Marie Sand on kuvataiteilija ja Ranskan Suomen-suurlähettilään puoliso, joka ammentaa uudesta kotimaastaan vaikutteita taiteeseensa. Oma vakava sairaustuminen opetti hänelle, miten arvokkaita luovuus ja tunteet ovat.

Marie on rakastanut hevosta lapsista saakka, ja nyt hän käy tervehtimässä niitä Annalan tallilla.

Ei edustuselämää

"En ravaa jatkuvasti illalliskutsuilla tai emännöi illallisia, sellainen käsitys lähetystöelämästä on vanhentunut", Marie Sand sanoo. Kuvataiteilija elää Suomessakin vapaana taiteilijaelämää.

"Mieheni työ antaa minulle mahdollisuuden tutustua Suomeen. Toistaiseksi tämä elämäntapa sopii minulle hyvin. Pidän nomadielämäntyylistä, ja uudet ympäristöt inspiroivat työtäni."

Marien työetiikka kuulostaa kuitenkin kovin suomalaiselta: hän maalaa ainakin jokaisena arkipäivänä.

"Taideopettajani vertaa sitä onkimiseen. Jos haluaa saada kalaa, siiman on oltava vedessä. Onnistuminen vaatii sitä, että ilmestyy paikalle ja yrittää."

Silloin, kun Marien kädessä ei ole sutia tai piirustushiiltä, hän hoitaa yrityksensä asioita: kehittää nettisivuja, äänittää podcasteja tai käy Skype-keskusteluita eri puolella maailmaa olevien asiakkaidensa kanssa. Hän maalaa tilaustöitä asiakkaille ja vetää taide-workshopeja. Niiden osallistujat piirtävät elävää alastomallia, mutta eivät ihmistä vaan pientä ponia tai kahta. Hevoset ja ponit innoittavat Marien omia teoksia.

"Rakastuin hevosiin jo lapsena. Hevoset puhuivat minulle tunteiden kielellä jo paljon ennen kuin edes tajusin, että sellainen on olemassa. Hevosten kanssa ei voi teeskennellä. Ne ovat todella herkkiä eläimiä, jotka aistivat ihmisten tunteet", Marie selittää.

Pikaisten tapaamisten maa

Kun päivän työt on tehty, Marie ja hänen miehensä Serge Tomas käyvät oopperassa, samoilevat Nuaksion metsässä ja kävelevät Seurasaaressa ja Etelä-Helsingin rantoja pitkin. Rantaravintola Löyly on yksi heidän lempilounaspaikoistaan. Myös maiden väliset kulttuurierot ovat tulleet tutuiksi.

"Jos Ranskassa sopii tapaamiseen lounasaikaan, on selvää, että mennään lounaalle. Suomessa se ei ole itsestään selvyyttä", Marie nauraa.

Lähettiläspari on ollut yhdessä 12 vuotta, ja muutto ulkomaille on lujittanut heidän suhdettaan.

"Olemme todella läheisiä, ja mieheni kannustaa minua työssäni. Suomi on vasta toinen maa, johon olemme muuttaneet. Aiemmin asuimme Italiassa. Voi olla, että jos muuttaisimme maasta toiseen vuosikymmenien ajan, se alkaisi rasittaa. Mutta nyt olen todella onnellinen, että saan elää näin."

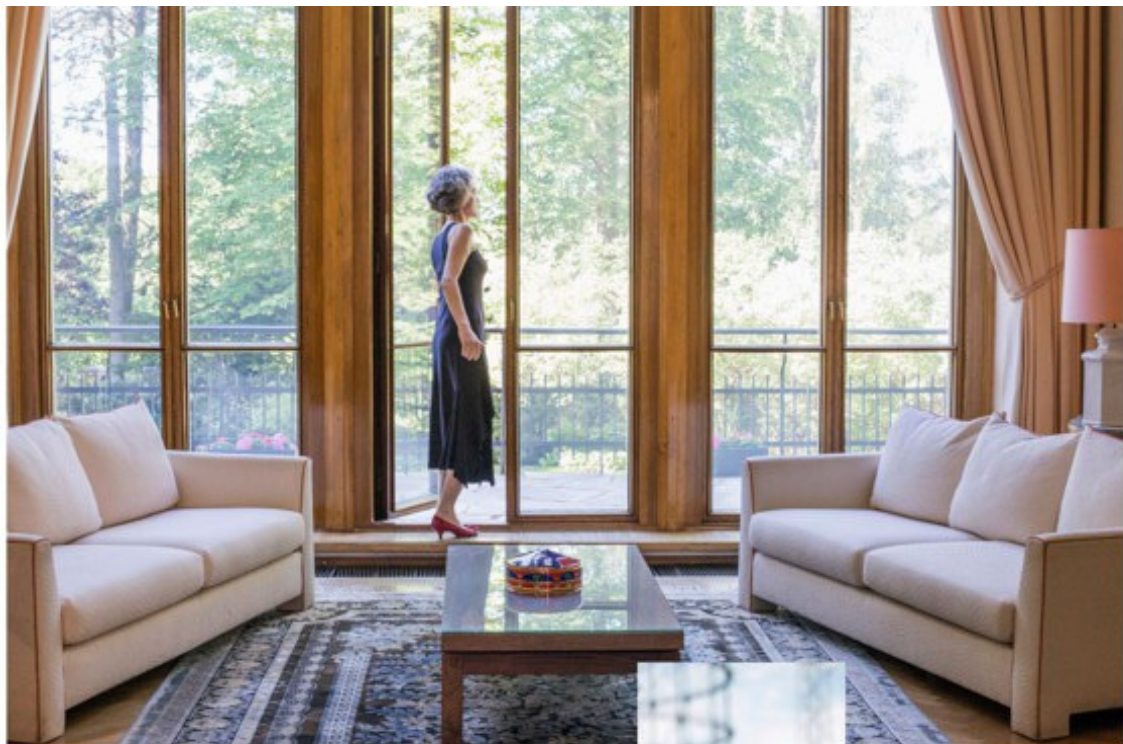
Eriytyisen kiitollinen Marie on tämänhetkisestä kodistaan, joka sijaitsee ylläisessä Kaivopuistossa.

"Ranskassa minulla ei varmaankaan olisi mahdollisuutta asua näin. Suurlähetystö sijaitsee unelmapaikalla, merenrannan ja ison puiston viressä. Talo on suuri, mutta tunnelmaltaan kotoisa. Kottimme sisustuksessa näkyy eri vuosikymmenten kerrokset 40-luvun villeistä tapeteista 90-luvun pastellisävyyhin", hän kuvailee.

"Ranskassa minulla ei olisi mahdollisuutta asua näin."

"On vaikuttavaa, miten metsä ja meri ovat läsnä Helsingin keskustan tuntumassa. Missä muualla pääkaupungissa voisi törmätä vielä huuhaajaan? Näin sellaisen kerran Kaivopuistossa kuormalossa."

Kaikki aistit kuviksi

Marie muistaa elävästi, miten löysi oman ainutlaatuisen tapansa tehdä taidetta. Hän istui pienellä pallilla asunnossaan Pariisissa ja piirsi hevosta ilman mallia, muistikuvistaan. Yhtäkkiä hevostallin haju hilpi hänen nenäänsä. Hän sulki silmänsä ja pystyi tuntemaan käsissään hevosen rintakehän sileän karvan ja sen sierainten lämpimät henkiköyt.

”Siinä hetkessä tajusin, etten piirrä ja maalaa vain silmilläni, vaan ihan kaikilla aisteillani”, Marie muistelee.

Tämä oivallus oli olennainen hänen uransa kannalta. Kun Marie suunnittelee asiakkaalleen taideteosta, hän ei ole kiinnostunut vain värisävyistä tai maalauksen aiheesta. Hän testaa asiakkaan kaikkia aisteja. Jos asiakas on tilannut rakkaalleen taulun, Marie tuo mukanaan erilaisia makuja. Onko taulun saaja mansikkaisen makea, kirpeä kuin etikka vai pehmeän hunajainen? Mitä tuoksuja ja kehonliikkeitä hänestä tulee mieleen?

”Käänän taiteen kielelle ihmisten tunteet toisiaan ja luontoa kohtaan”, hän kuvailee.

Puoleltoista tunnin haastattelun jälkeen alkaa luonnostelu. Lopputuloksena on teos, jota Marie kutsuu tunnemuotokuvaksi. Yleensä ne esittävät hevosta, jotain kukkaa tai maisemaa.

”Järjestin Suvilahdessa piirustuskursin, jossa oli elävänä mallina poni. Tämän vuokraaja suhtautui ideaan ennakkoluottomasti ja kurssilaiset tarttuivat tehtävään epäilemättä.”
Kuvan luonnokset ovat Marien omia.

”Olen huono shoppaaja. Kun löydän jotain, mitä rakastan, käytän sitä vuosikymmeniä”, Marie sanoo. Harmaa haalari on ensimmäisistä Isabel Marantin mallistoista, vaaleanpunainen huiji Anna Ruohosen. Marie maalaa ulkona kaikilla säillä, myös talvisin.

Ylistys Suomelle

Marie on asunut Helsingissä hieman yli vuoden ja ihastunut niin Suomen luontoon kuin asukkaisiinkin. Ne antavat uusia vaikutteita myös hänen taiteelleen.

”Täällä värit ovat täysin erilaiset kuin Ranskassa, todella kirkkaat. Suomen luonto kutittelee aivan uusia kohtia aivoissani. Ranskassa päävärit ovat sininen ja oranssi, täällä ne ovat keltainen ja violetti. Väripaletini on muuttunut täällä täysin.”

Marie maalaa mieluiten ulkona. Kun hän näkee suurlahetyksen valtavista ikkunoista jotakin kiinnostavaa, hän nappaa pienen maalauslaatikon mukaansa ja viritää maalaustelineen ulos.

”Talvella valoisa aikaa ei ole paljon, mutta värit ovat niinä mustamina tunteina erityisen intensiiviset”, Marie kuvailee ja kertoo maalaavansa ulkona jopa pakkasella.

”Löysin XXL:stä norjalaisen villakerraston. Se pitää minut lämpimänä. Sade on ainoa este ulkona työskentelemälle, sillä vesi ja öljyvärit eivät sovi yhteen.”

Myös suomalainen mielenlaatu on tehnyt vaikutuksen.

”Suomalaiset ovat harvinaisen sekoitus uteliaisuutta, innovatiivisuutta ja käytännöllisyyttä. Olette myös avoimia. Jos suomalaiselta kysyy, mitä kuuluu, hän ei vastaa automaattisesti jotain mairittelevaa, vaan kertoo, miten oikeasti menee.”

Marie arvostaa myös sitä, että suomalaiset kunnioittavat toisten henkilökohtaista tilaa, joka on täällä suuri moniin maihin verrattuna.

”Rakastan sitä, miten rauhallista ja hiljaista täällä on. Melun taso ei nouse mahdolltomaksi edes ravintoloissa ruuhka-aikoina”, Marie sanoo.

Löyly on Marien mielravintola Helsingissä.

Sairastuminen herätti tunteet

Hiljainen ympäristö, rauhalliset ihmiset ja luonnon läheisyys ovat Marielle tärkeitä, koska hän on alkuaikojalla tajunnut olevansa erityis-herkkä.

”Tunnen ympäristön ärsykkeet ja ihmisten energiat hyvin vahvasti hyvissä ja pahassa. Siitä on paljon hyötyä työssäni. Vahvat aistimukset ja intuitiivisuus avavat aistimaailman eri tasoja”, Marie kuvailee. Vahvat tunteet löytyivät 25-vuotiaana, jolloin Marie sairastui harvinaiseen verisyöpään.

”Länsimaissa arvostetaan analyttistä ajattelua ja tietämistä yli tuntemisen. Aiemmin ajattelin, että tunteiden kieltäminen on paras tapa hallita niitä. Onnistuin siinä niin hyvin, etten muista tunteeneeni vahvasti juuri mitään ennen syöpädiagnoosia. Kun sairastuin, elämästäni tuli hyvin yksinkertaista. Kaikki turha jäi. Kohtasin vähän väkisin itseni ja tunteeni.”

Kahden vuoden sairastamisen jälkeen Marie parani syövästä ja aloitti uuden elämän Yhdysvalloissa, jossa hän työskenteli ympäristöjärjestö WWF:n palveluksessa.

”Se oli kuin uudelleensyntymä. WWF:n aikana aloin maalata ja piirtää pitkän tauon jälkeen. Yhdysvaltojen työkommukseni aikana tapasin myös mieheni. Taide on kutsumukseni, olen aina ollut maalaaja. Minulta vain kesti hetki ymmärtää se.”

Nykyään Marie puhuu intohimoisesti herkkyyden ja tuntemisen puolesta.

”Kannustan kaikkia kunnioittamaan omaa herkkyyttiään, syleilemään sitä. Uskon, että maailma olisi erilainen paikka, jos kaikki antaisivat herkkyytensä näkyä. Ehkä täällä olisi vähemmän pelailua ja manipuloitua ja enemmän kunnioitusta.”

”Käänän taiteen kielelle ihmisten tunteet toisiaan ja luontoa kohtaan.”